

Mercat de Sant Antoni: valoració i reptes, un any després

GUILLEM CARBONELL • El 23 de maig se celebra el primer aniversari de la reobertura del Mercat de Sant Antoni. Coincidint amb aquesta data hem parlat amb els representants dels tres mercats: Maria Masclans, presidenta dels paradistes del Fresc; Joan Mestre, president de l'Associació de Venedors dels Encants de Sant Antoni, i Fuensanta Garcia, presidenta dels paradistes del Dominical. També amb Vicenç Gasca, president de Sant Antoni Comerç (SAC). Amb tots quatre, aprofitem l'ocasió per reflexionar sobre el present i el futur del mercat i per conèixer de primera mà com valoren aquest primer any. [Pàgina 3 >](#)

No hi ha hagut traspàs de narcopisos a Sant Antoni, segons la Guàrdia Urbana

GC • Potser heu sentit a parlar del nou model de policia local que es va presentar el 20 de març a Cotxeres Borrell, durant l'últim consell de barri de l'actual govern municipal. La nova "policia de barri" atorga a Sant Antoni dos "referents": els agents Rubio —al matí— i Sanchís —a la tarda. Amb aquest nou sistema es vol posar la base "per a una nova Guàrdia Urbana". D'aquell acte —i pensant en els que no hi vau poder assistir— ens fixarem a continuació en algunes de les preocupacions que els veïns van aprofitar per expressar a la policia:

Consumidors de droga que venen del Raval i puguen per Villarroel • Un veí de Tamarit amb Villarroel es va queixar que "a les sis del matí, per la part baixa de Villarroel circulen sovint ionquis procedents de narcopisos del Raval" i va explicar que "fins i tot hi ha hagut baralles amb barres de ferro", una problemàtica que, segons el veí, s'estén fins a la zona del mercat. El veterà representant del SAC Vicenç Gasca també va mostrar inquietud pels narcopisos.

El sergent de la Guàrdia Urbana de l'Eixample Sergio Morán, que havia conduït la presentació de la policia de barri, va admetre que, a causa de la proximitat amb el Raval i del buidatge intensiu de narcopisos que s'hi ha fet, s'havia cregut que el fenomen es podia estendre a Sant Antoni. "Estem veient, però, que la mateixa realitat i la dinàmica

d'aquest barri han fet que, quan se n'han donat casos, el senyal d'alerta s'hagi encès molt ràpid, com va succeir a Villarroel, 11: l'1 de novembre es va detectar el narcopís i el dia 13 ja s'hi va intervenir i es va tancar", va dir Morán. Tot i això, el sergent va afegir: "Hem d'estar-ne molt pendents i actuar en el moment en què es detecta". Mora va voler tranquil·litzar el veïnat: "De moment no hi ha hagut traspàs de narcopisos a Sant Antoni".

Els sensesostre • Una veïna de l'avinguda Mistral es va referir a la problemàtica dels sensesostre i, en concret, al fet que aquestes persones, degut a la dura realitat que pateixen, acabin fent les seves necessitats al carrer: "He vist gent defecant a les papereres. No se'ls podria facilitar un espai on fer-ho?", demana. El representant policial en va prendre nota i va explicar que, en els casos de "sellsellisme", la primera actuació la fan els serveis socials, i després hi entra en joc la Guàrdia Urbana: "Estem molt pendents d'ells, de la seva problemàtica", va dir.

La ronda de Sant Antoni • Vicenç Gasca va fer un crit d'atenció sobre la ronda de Sant Antoni: "Vetllem perquè no es degradi".

Furgoneta que recull ferralla • El representant de l'Associació de Veïns va comentar que sovint es veu una furgoneta blanca aparcada a Floridablanca amb Villarroel "que recull ferralla de gent que viu de recollir-ne". El sergent va contestar que a la zona dels Tres

ALS LECTORS

En un intent de baixar el debat electoral municipal al dia a dia de les veïnes i veïns de Sant Antoni, fa unes quantes setmanes vam demanar a sis associacions del barri (l'AMPA de l'Escola Ferran Sunyer, Fem Sant Antoni, l'Associació de Veïns, Sant Antoni Feminista, De Veí a Veí i l'Associació de Paradistes del Mercat Dominical) que ens fessin arribar les preguntes que voldrien adreçar als equips de campanya dels alcaldables de Barcelona. Així ho van fer, i L'Antònia les ha enviat als equips de campanya dels partits polítics amb representació a l'Ajuntament. En els pròxims dies publicarem les respostes de cada partit. Escriviu-nos a revistalantonia@gmail.com o doneu-vos d'alta a www.lantonia.cat i rebreu les respostes per correu electrònic. Agraïm la confiança de les entitats que ens han fet arribar les preguntes i dels partits que les han contestat. Esperem que us siguin útils!

Tombs s'han fet actuacions per erradicar o reduir la presència de "recuperadors de ferralla" i del que es coneix com a "mercat de la misèria", que s'està fent present a Sant Antoni: "Certament no hem erradicat el problema, però l'hem reduït molt", va dir. Respecte a la furgoneta, va explicar que hi intervenen quan està plena.

Bicicletes i patinets que circulen per la vorera • Una veïna es va queixar de les motos i les bicis que passen per les voreres: "No he vist mai cap policia dedicant-se a això. Facin les actuacions previstes, si us plau". El sergent Mora va admetre que la Urbana és "responsable de sancionar els problemes de mobilitat". "El tema de les bicis i els patinets és, ara mateix, una de les nostres prioritats", va afegir. La presentació del model de policia de barri va acabar amb un aplaudiment per part dels assistents.

LLIBRES I BARRI

JO CONFESSO

Fragment de la novel·la 'Jo confesso', de Jaume Cabré Barcelona, 2011. Edicions 62

NUARA LÓPEZ • Jaume Cabré també forma part d'una llarga llista d'escriptors il·lustres que han estat veïns del nostre barri o hi han tingut una estreta relació. El fragment que us presentem avui pertany a un dels seus llibres més cèlebres i distingits l'any 2012 amb diferents guardons literaris. *Jo confesso* és "una llarga carta d'amor d'algú que ha hagut de jugar sol durant molts anys entre llibres vells i secrets inconfessats". Dins d'aquest context de llibres i misteris, l'autor ens descriu exquisidament, a la pàgina 139, una escena que té lloc en un dels espais més emblemàtics del nostre barri, el més lletraferit: el Mercat del Llibre de Vell dels diumenges. **"En aquest cas, els contactes van ser un matí de diumenge ben profitós a les parades de vell del Mercat de Sant Antoni. Hi trobes de tot, fins i tot descuits del destí; des de roba interior de Joséphine Baker fins a un poemari dedicat per Josep Maria López-Picó a Jeroni Zanné", explica.**

PENSAMENTS

PETIT OASI

JORDI BATALLA • Camino sense rumb, lluny del brogit del Paral·lel, de la Gran Via, de la ronda, pel nostre, malgrat tot, petit oasi de Sant Antoni. Quan els turistes encara dormen i els bars de moda estan tancats. Al mercat només hi ha les iaies, xerrant tranquil·les, com si res hagués canviat. Bado feliç, mirant aparadors: uns vinets al Navarro, tafanejar al Temprado, la Valls, Subirats, vells amics, imprescindibles, sempre atents, fent barri. Els nous veïns també són nostres, ja: amables xinesos ens fan el cafè amb llet, paquistanesos incansables als seus *badulaques*, italians temptant-nos amb les seves pizzes. A la Ferran Sunyer la diversitat esclata cada dia en riures i cantarelles. Tots som barri, és la nostra força. Davant el turisme invasiu, la riquesa cultural inclusiva. Davant del racisme i la xenofòbia, el tarannà d'un barri obert i acollidor.

PARETS DE SANT ANTONI

"Juntes ens divertim, juntes ens protegem"

ISABEL APARICI • A la imatge, una rotllana de dones de diferents edats criden a l'agermanament, la solidaritat femenina, això que ara en diem "sororitat". És un mural de la il·lustradora Flavita Banana, pseudònim de Flavia Álvarez-Pedrosa (Oviedo, 1987), una artista formada a l'Escola Massana i coneguda per les seves vinyetes sobre la vida quotidiana amb mirada feminista. L'obra es va poder veure al mur del Centre Cívic Cotxeres Borrell

fins a començaments d'abril, en el marc del projecte 12+1, que proposa convertir espais a l'aire lliure en galeries d'art. Casualment va coincidir amb una exposició de vinyetes de Flavita Banana a La Llama Store, la botiga de còmics del carrer de Villarroel, 34.

FAMÍLIES

Els gegants de Sant Antoni es convertiran en petits aventurers del barri

GC • El projecte Petits gegants convertirà els gegants de Sant Antoni en petits personatges que viuran aventures amb el mercat i el barri com a escenari principal. Durant el mes de maig se'n farà la presentació oficial i es donarà a conèixer la primera història que, a l'estiu, protagonitzaran en Tonet i la Rita, gegants de Sant Antoni, junt amb una bona colla d'amics. La iniciativa, de caràcter benèfic, neix impulsada per l'empresa Chaos Corporation i s'hi han afegit el Mercat Dominical, la colla gegantera, l'Associació d'Amics del Dominical, la Fundació Barcelona Comerç i la botiga El Ingenio. Podeu seguir totes les novetats al web petitsgegants.cat i al perfil d'Instagram [@petits_i_gegants](https://www.instagram.com/petits_i_gegants).

ENSENYAMENT

L'Escola Ferran Sunyer tornarà a afegir un 'bolet' el curs 2019-2020

GC • Per segon any consecutiu, l'Escola Ferran Sunyer —l'única escola pública de primària que és físicament al barri de Sant Antoni— tindrà un grup que s'afegirà a les dues línies per curs habituals, el que en argot del món de l'ensenyament es coneix com a *bolet*. Amb aquest, l'escola ja tindrà tres *bolets* en actiu, la qual cosa provocarà un ús encara més intensiu de tot l'espai físic de l'escola, alleugerit només en part per la cessió d'alguns espais de Cotxeres Borrell.

Durant el consell de barri, representants de l'AMPA de l'escola van exposar les seves queixes per aquest nou *bolet* a Jordi Matas, conseller del Districte de l'Eixample per Barcelona en Comú i responsable de l'àrea d'Ensenyament. Matas va explicar: "Tot i que no creix la natalitat, sí que ho fa la demanda d'escoles públiques". I va afegir: "Això passa per temes generacionals: s'ha dignificat l'escola pública i hi ha un sector important de pares i mares que volen trencar amb la qüestió religiosa. Tot i l'esforç que es fa per augmentar les places públiques, no n'hi ha prou, i cada vegada que s'amplia l'oferta es destapa nova demanda, més gent que veu en l'escola pública una oportunitat real i deixa la concertada. Al mateix temps, la pèrdua d'alumnat a l'escola concertada és molt dispersa: no hi ha una escola que es buidi, sinó moltes que perden uns quants alumnes, i això fa difícil que cap escola concertada opti per demanar passar a la pública", va dir.

Quina solució hi ha per incrementar les places d'alumnat de primària a l'escola pública del barri? A curt termini, poques. A mitjà termini, Matas va mencionar la possible reurbanització de l'illa dels Tres Tombs, on ara hi ha un pàrquing. "Però és un tema complex i, en tot cas, a un mínim de sis o set anys vista", va assegurar.

El mercat, un any després: “Volem ser l'alternativa real al comerç despersonalitzat”

Quina valoració feu del primer any del “nou” mercat?

Maria Masclans, presidenta dels paradistes del Fresc (MM-Fresc): “Positiva per a nosaltres i per al barri”.

Joan Mestre, president de l'Associació de Venedors dels Encants (JM-Encants): “Sí, s'ha acabat el malson de les obres i la provisionalitat. Tot i que el mercat encara no està del tot acabat...”

Vicenç Gasca, president de Sant Antoni Comerç (VG-SAC): “Ha tornat la normalitat al barri, especialment al voltant del mercat, amb la recuperació de la ubicació del pal de paller. Els tres mercats actuen de dinamitzadors i motor comercial de tota la zona”.

Fuensanta Garcia, presidenta de l'Associació de Paradistes del Dominical (FG-Dom): “Teníem moltes ganes de tornar a casa i la inauguració ha portat gent que feia temps que no ens visitava. Però ara tenim un mercat dominical fragmentat en quatre carrers. Abans podies fer la volta sencera sense canviar d'ambients, sense haver d'obrir el paraigua els dies de pluja i sense passar gaire calor a l'estiu, perquè la marquesina era més alta. També lamentem que s'hagin reduït el nombre i la diversitat de paradistes: abans érem gairebé 150 i ara en restem 74”.

Què està funcionant bé?

(MM-Fresc): “El Mercat del Fresc està funcionant bé pel que fa a l'afluència de gent i la venda”.

(JM-Encants): “La millora ha suposat més vendes, sobretot al principi, i també qualitat i comoditat per als nostres clients i veïns”.

(FG-Dom): “El que funciona millor és la bona acollida de la gent; tenim molta sort de comptar amb clients assidus, als quals se'ls fa estrany deixar de venir un diumenge. A més, la reobertura ha suposat una publicitat que ha portat molta gent a redescobrir i, fins i tot, descobrir un mercat com el nostre”.

(VG-SAC): “El que funciona millor és la recuperació per part dels veïns dels espais que s'han adequat amb la Supercrúlla: s'ha donat prioritat al passeig pels carrers i s'han trencat antigues inèrcies de carrers per als cotxes i voreres per als vianants i bicis. També en gaudeixen els veïns d'altres zones de la ciutat”.

Què milloraríeu?

(JM-Encants): “Hi ha coses que han quedat pendents: directoris, senyalística, parets cegues... Els canvis en el transport públic han creat confusió en els clients més grans. Trobem a faltar les campanyes publicitàries que ens van prometre. I reclamem més celeritat per arreglar les goteres i la climatització”.

(FG-Dom): “Cal solucionar les incidències estructurals i de funcionament que han existit des del mateix instant de la inauguració. L'Ajuntament es mos-

tra dialogant, però tot va massa lent”.

(VG-SAC): “Hi ha pendent la reurbanització de la ronda de Sant Antoni, que ens han fet passar amb excuses. La mal resolta solució de l'esglaó de la plataforma on s'aixecaven les carpes provisionals representa un entrebanc per anar d'un costat a l'altre de la ronda. Ara ens toca esperar el nou Ajuntament”.

Algun missatge adreçat als clients?

(MM-Fresc): “Que no deixin de venir i que facin crítiques constructives al punt d'informació per poder resoldre totes les mancances que trobin”.

(JM-Encants): “Els temps canvien i nosaltres també ho estem fent: volem ser l'alternativa real al comerç despersonalitzat. Oferim un assessorament personalitzat en tot el que estigui relacionat amb el tèxtil, la llar, la moda, els complementos, les sabates, la roba íntima... a uns preus molt ajustats i sense renunciar a les noves tecnologies que incorporem constantment”.

(FG-Dom): “Que ens visitin i gaudeixin d'un mercat tradicional i renovat amb un munt de noves sinergies culturals a l'abast de tots els públics. Sense ells, no tenim raó de ser. Tenim programades moltes activitats!”.

(VG-SAC): “Volem agrair als clients i veïns del barri que vinguin al mercat i als comerços. Som comerç de proximitat i necessitem veïns i veïnes de proximitat. Tots ens necessitem: nosaltres donem vida i seguretat als carrers i el veïnat ens ajuda a poder apujar la persiana cada dia.”

Què demanareu al nou alcalde o alcaldessa?

(MM-Fresc): “Que si vol un model de barri amb mercat com a xarxa social, ens faciliti l'activitat i no ens posi pedres al camí”.

(JM-Encants): “Que recordi que Barcelona és una ciutat oberta, mediterrània, tolerant, innovadora i de comerç, i que el nostre barri ha de liderar una nova Barcelona, plena de vida, conservant el que ja funciona i evolucionant cap al futur. Cal un full de ruta ferm i una gestió impecable”.

(FG-Dom): “Que tingui en compte aquest mercat excepcional de llibres i de col·leccionisme, el més gran d'Europa i un exemple pioner en sostenibilitat, recuperació, reutilització i reciclatge de tot tipus de material cultural: ho hem practicat durant més de 80 anys! Voldríem ser generadors i participants de les activitats culturals de la ciutat i un agent col·laborador en les activitats que es generen al barri”.

(VG-SAC): “Que escolti. Som un barri viu, amb moltes entitats i molts veïns i veïnes. Tenim moltes coses a dir per fer un barri on tots ens sentim cada dia més a gust, en què tots puguem arrelar i on els joves es puguin quedar a viure”.

▲ Up

Ja hi ha nom per a l'espai-placeta que es forma al voltant del mercat, a Borrell amb Tamarit. Es dirà plaça Conxa Pérez, “en record d'una lluitadora obrera pels drets i les llibertats que tenia paradeta al mercat”. D'aquesta manera es vol contribuir, també, a la feminització del nomenclàtor.

▼ Down

La Dolors, una àvia de Sant Antoni, perdrà el pis on viu des de fa 60 anys perquè s'ha esgotat la cadena de subrogacions. Una d'aquestes subrogacions s'hauria evitat... si en el seu dia la llei no hagués prohibit a les dones ser titulars de contractes de lloguer!

Diuen, diuen, diuen...

que la Porca, la bèstia de foc del barri, està embarassada i que aviat tindrem una bestioleta nova, per a delit de petits i grans! Busca la manera de col·laborar en la seva construcció, la Porca t'ho agrairà!

Torn obert

Marta Busquets, veïna > Faig un balanç positiu del nou mercat. Les parades fan patxoca i converteixen en agradable l'estona d'anar a comprar. No podem oblidar, però, que hi ha una part de l'edifici reservada per a l'espai veïnal a la qual encara s'han de fer obres. D'altra banda, el mercat s'aixeca en un indret privilegiat: les runes d'una Barcelona antiquíssima. Crec que no s'ha acabat de treure partit d'aquest patrimoni arqueològic que ha quedat al descobert; estaria bé convertir el mercat en un espai no només comercial, sinó també cultural.

Pauses, silencis i comiats

TONI QUESADA · Ara fa uns dies vaig saludar un d'aquells veïns que he vist mil vegades pel carrer. Sovint ens creuem i ni tan sols ens mirem. Així és la ciutat, així és el barri. Però des que vaig marxar a Gràcia estic una mica nostàlgic. Per això m'hi vaig parar a xerrar amb calma. Mentre parlàvem d'això i d'allò, vaig adonar-me que, aquest cop, hi havia alguna cosa diferent en el posat del senyor veí. És un home gran (ho ha estat sempre que jo recordi), però sempre m'havia semblat que anava fent. Doncs l'altre dia va ser estrany, tot plegat. Fèiem repàs de tothom a qui havíem de saludar i donar records, fins que, en mirar-lo als ulls, ho vaig saber. Que era l'última vegada que el tindria davant meu. I malgrat que fèiem la comedieta dels veïns que parlen del temps, tots dos ho sabíem. "D'això va la vida", vaig pensar, d'aguantar el tipus, malgrat que en el més profund sapiguem que la cosa no va bé. Quan li vaig preguntar pels nets ja li vaig veure els ulls humits. S'estava acomiadant. Després, amb poca vista, li vaig engaltar un "Fins a la propera", i em va mirar amb l'ànima despallada, la mateixa mirada amb la qual va captar el primer raig de llum en néixer, i em va dir: "Ja ho veus, no ho sé pas, si ens tornarem a veure". Vaig pensar que el senyor veí no estava per romanços. I potser això és el que dona l'experiència: anar directes al gra per si no hi ha cap altra oportunitat. Vaig quedar tocat. Des llavors que hi penso. Preguntant-me si li havia d'haver dit que no es preocupés, que ens tornàrem a veure.

Confeccions Bernaus... i les samarretes 'made in Sant Antoni'

GC · Feia dies que volia anar a parlar amb l'Enric Bernaus (Barcelona, 1962), saber més de la història de Confeccions Bernaus, un establiment que per a molts és "de tota la vida". Va obrir fa 60 anys i en fa 40 que és a Manso, 48. "Som un negoci de tercera generació. L'avi, Josep Bernaus, portava representacions de teixits arreu d'Espanya. Va passar la guerra a Tèrmens (Noguera); allà almenys podia intercanviar peces de roba per pans!", explica. Els avis materns eren de Prades (Baix Camp) i quan van arribar a Barcelona

es van instal·lar a Joaquín Costa, 22, on van passar la guerra: "La mare anava a buscar patates als afores i les llençava a l'estació de Badalona, on l'avi les recollia".

L'Enric va néixer a Sant Antoni l'agost de l'any de la gran nevada: "Vivíem a la ronda de Sant Antoni, 11, i més endavant, a Sepúlveda amb Calàbria".

La botiga la va obrir el seu pare, a Manso, 34, i després la va traslladar on és ara. Tallaven la roba i la donaven a dones del barri, que en feien bates de tergal, bosses de pa i davantals. "Encara conservem una taula enorme d'aquella època". Quan van arribar temps de crisi i impagats l'Enric va reconduir el negoci a la venda de materials que comprava ja confeccionats. Va conèixer la seva dona als Encants: "Té una parada a Tamarit-Urgell, i em venia roba". Mentre que al mercat venen pijames i roba interior, a Manso s'han especialitzat en roba per a la llar: llençols, fundes nòrdiques, tovalloles...

La clientela és del barri: "Algunes senyores que ara em compren em portaven caramels quan era petit! Jo era dels que anava als *caballitos* de Mistral... Què recuperaria? La tranquil·litat, el caliu de la gent... Estàvem molt els uns amb els altres. Ara, però, hi ha novetats molt positives, com la zona pacificada al voltant del mercat. O els carrers asfaltats: abans hi havia panots i els cotxes feien cloc, cloc!", recorda el comerciant.

"Reptes de futur? Encara que siguis una botiga de barri tradicional, sempre has d'anar pensant i innovant. T'has d'adaptar al nou públic", continua dient.

Quan estic a punt de marxar m'ensenya una samarreta negra: "T'agrada?". Sí! Podria ser la peça de roba de moda aquesta primavera-estiu al barri: *made in Sant Antoni 08015*.

Vols rebre el pròxim número de 'L'Antònia' per e-mail? Demana-ho a www.lantonia.cat

L'Antònia · Revista del barri de Sant Antoni, Barcelona · www.lantonia.cat · revistalantonia@gmail.com

Edita: Guillem Carbonell. Consell de redacció: Mireia Cirera Hidalgo, Mireia Piqueras, Toni Quesada. Col·laboradors: Isabel Aparici (www.caligrafiasurbanas.blogspot.com), Jordi Batalla, Nuara López, Pablo Fernández. Correctora: Judit Canalias. Disseny i maquetació: www.hernanverdinelli.com. Les opinions de Les opinions de L'Antònia només s'expressen a través del seu editorial; la resta d'escrits són opinions de cada col·laborador. Número de dipòsit legal: B 18843-2018. Aquest exemplar és gratuït. La seva impressió ha costat 11 cèntims d'euro, i se n'han fet 5.000. *Quan hagi llegit L'Antònia no la llencis: guarda-la o passa-la!*